

غنی سازی محیط یاد گیری

دکتر نیره شاه محمدی

فهرستی از وسایل مفید و لازم مورد نیاز کلاس برای آموزش را تهیه کنید و از دانش آموزان بخواهید در تأمین آن‌ها کمک کنند. از مواد دورریختنی یا بازیافت شده استفاده کنید. بر لزوم مراقبت از منابع، مواد و وسایل و ضرورت رعایت احتیاط در به کارگیری صحیح و محتاطانه آن‌ها تأکید کنید. مسئولیت منابعی را که از آن‌ها استفاده می‌کنید به دانش آموزان بسپارید. از ابتدای سال تحصیلی از والدین بخواهید به عنوان یک همراه و تسهیل گر به شما در امر آموزش کمک کنند. برخی از والدین ممکن است قبول به همکاری نکنند، ولی حداقل از برنامه‌های آموزشی مدرسه باخبر می‌شوند.

هر دانش آموز لازم است به سه دسته کتابخانه؛ کتابخانه عمومی، کتابخانه مدرسه و کتابخانه شخصی خود دسترسی داشته باشد. در کتابخانه مدرسه کتاب‌های مناسب برای آموزش در کلاس پیدا شود، کتابخانه عمومی به نیازهای تک تک دانش آموزان

شعار سال ۱۳۹۵ که «اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل» است، و به ویژه محدودیت بودجه آموزش و پرورش، معلمان را بیش از همیشه به لزوم صرفه جویی در استفاده از منابع روبه رو کرده است. در این میان، چون استفاده از منابع و وسایل کمک آموزشی ضروری است و تأثیر زیادی در تثبیت و تعمیق یادگیری دارد، باید معلمان، خصوصاً معلمانی که به تازگی وارد حرفه معلمی شده‌اند، از منابعی بدون هزینه قابل دسترسی، که قابل باز استفاده شدن، اصلاح و به اشتراک گذاری می‌باشند استفاده و سعی نمایند این استفاده را به حداکثر برسانند. در این راستا توجه به نکات زیر ضروری به نظر می‌رسد:

پاسخگو باشد و در کتابخانه شخصی دانش‌آموز کتاب‌های مورد علاقه خود را انتخاب کند و در آن قرار دهد.

کتاب‌هایی را در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید و بخواهید در گروه‌های کوچک درباره آن‌ها به گفت‌وگو بپردازند و آن‌ها را خلاصه کرده و به کلاس گزارش دهند. مطمئن شوید که هر دانش‌آموز در کنار خود یک فرهنگ لغت دارد و از آن در صورت لزوم استفاده می‌کند. هر نیم‌سال تحصیلی نیز بچه‌ها را به یک گردش علمی به کتابخانه عمومی نزدیک مدرسه ببرید و از آن‌ها بخواهید کارت عضویت خود را به همراه داشته باشند. آنان را با شیوه نگهداری کتاب‌های کتابخانه آشنا کنید. با کمک دانش‌آموزان گروهی به‌عنوان دوستان کتابخانه تشکیل دهید وظیفه این گروه کمک به اداره کتابخانه و تمیز نگه داشتن آن است.

از کتابدار بخواهید در تشکیل گروه‌های کتابخوانی بعد از ساعت مدرسه به شما کمک کند و به دانش‌آموزان در انجام تکلیف کلاسی یا تحقیق آموزشی و یافتن مطالب از طریق اینترنت کمک کند. از دانش‌آموزان بخواهید برای خود کتابخانه خانگی درست کنند و به تبادل کتاب با دیگر دانش‌آموزان بپردازند یا کتاب‌های خود را به آن‌ها برای مطالعه هدیه دهند. قبل از معرفی یک کتاب به دانش‌آموزان برای مطالعه، درباره نویسنده، تاریخچه زندگی او و سبک نوشته‌های او صحبت کنید. این امر علاقه دانش‌آموزان را به مطالعه کتاب افزایش می‌دهد.

یک کتابخانه کلاسی ایجاد و آن را پر از کتاب کنید. می‌توانید این کتاب‌ها را در داخل سبدهایی طبقه‌بندی نمایید. برای انتخاب کتاب می‌توانید

از کتابخانه عمومی نزدیک مدرسه کمک بگیرید و شاید کتاب‌های مورد نیاز شما را تهیه و به‌صورت رایگان در اختیارتان قرار دهند. با همکاری اولیا و سایر مدارس نمایشگاه کتاب برگزار و از طریق آن کتاب‌های مناسب را به دانش‌آموزان معرفی کنید.

همکاری و مشارکت با دیگران برای غنی‌سازی فرآیند یادگیری

همکاران شما منابع باارزشی هستند. با آن‌ها ارتباط برقرار و از دانش و تجربه آن‌ها استفاده نمایید. مشکلات آموزشی خود را با آن‌ها در میان بگذارید و در پیدا کردن راه‌حل از آن‌ها کمک بگیرید. روزی را به نام روز معرفی مشاغل قرار دهید. از دانش‌آموزان بخواهید درباره شغل‌های مورد نظر خود به تحقیق بپردازند سه شغل مورد علاقه خود را مشخص کنند و سپس سه نفر را که در این شغل هستند پیدا کنند و با آن‌ها مصاحبه کرده و نتیجه را به کلاس گزارش دهند. در این روز یک گردش علمی به یک کارخانه یا جایی مشابه فراهم کنید. یک فرم ارزیابی برای دانش‌آموزان فراهم کنید تا به سؤالات آن پاسخ دهند و تجربیات و آموخته‌های خود را گزارش کنند. روزی را نیز به جشن غذا تخصیص دهید و از دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان بخواهید با تهیه غذا در آن شرکت کنند.

از منابع بیرونی استفاده کنید. مثلاً از دانشگاه محل تحصیل خود و یا مؤسسات آموزشی دیگر بخواهید که برای دانش‌آموزان شما برنامه‌های مباحثه آزاد علمی برگزار کنند. خیلی وقت‌ها می‌توانید دانش‌آموزان را به بازدید رایگان از یک دانشکده ببرید و در آن روز امکان استفاده از وسایلی

را که در مدرسه موجود نیست برایشان فراهم سازید.

تحقیق کنید شرکت‌های بزرگ چه امکاناتی ارائه می‌دهند. بعضی شرکت‌های بزرگ، به‌عنوان بخشی از سیاست‌های تبلیغاتی خود، انواع نوارهای ویدئویی و کتابچه‌های آموزشی تهیه می‌کنند. این مواد معمولاً به‌صورت رایگان اهدا می‌شوند و برای فعالیت‌های مفید کلاسی قابل استفاده‌اند. گردش علمی به مراکز صنعتی نیاز به دادن اطلاعات لازم به دانش‌آموزان در این زمینه دارد؛ برای همین از کارکنان بخواهید توضیحات کافی درباره این شغل و توانایی‌های مورد نیاز آن را به دانش‌آموزان توضیح دهند. سایت‌هایی را برای یادگیری بیشتر به دانش‌آموزان معرفی کنید از آن‌ها بخواهید اگر وبسایت مناسبی را هم می‌شناسند به کلاس معرفی کنند. البته لازم است والدین و معلم از قبل مناسب بودن این سایت‌ها را بررسی نمایند.

اجازه دهید دانش‌آموزان از دوربین مدرسه استفاده کنند با آن عکس بگیرند و داستانی با استفاده از عکس‌ها بیان کنند. دستورالعملی برای به‌کارگیری اینترنت در کلاس درس و مدرسه تهیه کنید و در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید. با کمک متخصص تکنولوژی نرم‌افزارهای مورد نیاز خود را تهیه کنید و در دسترس قرار دهید. کاربرد پاورپوینت را به دانش‌آموزان آموزش دهید.

* منبع

Kandace, Martin (2005) one thousand best new teacher survival secrets, published by Sourcebooks, USA.

کتاب‌هایی
را در اختیار
دانش‌آموزان
قرار دهید
و بخواهید
در گروه‌های
کوچک
درباره آن‌ها
به گفت‌وگو
بپردازند
و آن‌ها را
خلاصه کرده
و به کلاس
گزارش دهند